

Модернізація освіти. Наука і практика

УДК 373.091:17.022.1

В. Д. Котеленець,
заслужений учитель України, директор НВК «Колківська ЗОШ І–ІІІ ст. – ліцей»;
Н. В. Басалко,
заступник директора з виховної роботи НВК «Колківська ЗОШ І–ІІІ ст. – ліцей»

Формування іміджу сучасного навчального закладу *



Щоб створити образ конкурентоспроможної школи, необхідно згуртувати колектив однодумців, потрудитися над зовнішньою і внутрішньою привабливістю закладу, психологічною атмосфорою, поставити на високий рівень навчальні, зокрема позакласні здобутки, міжнародне партнерство.

Ключові слова: інновації, ефективна діяльність, позитивний образ, громадськість, директор, іноземні мови, патріотизм.

Котеленець В. Д., Басалко Н. В. Формирование имиджа современного учебного заведения.

Чтобы создать образ конкурентоспособной школы, необходимо сплотить коллектив единомышленников, потрудиться над внешней и внутренней привлекательностью заведения, психологической атмосферой, поставить на высокий уровень учебные, в частности внеклассные достижения, международное партнерство.

Ключевые слова: инновации, эффективная деятельность, положительный образ, общественность, директор, иностранные языки, патриотизм.

Kotelenets V. D., Basalko N. V. Formation of Image of Modern Educational Institution.

To create an image of a competitive school, it is necessary to unite associates, to work at external and internal attractiveness of an institution, the psychological atmosphere, to put on a high level educational achievements, in particular out-of-class ones, the international partnership.

Key words: innovations, effective activity, positive image, public, director, foreign languages, patriotism.

Постановка проблеми. Носієм інноваційних змін в освіті у цілому та в школі зокрема виступають творчі, енергійні люди, здатні до реалізації нового. У зв'язку з цим постає проблема конкурентоспроможності педагогічних колективів у цілому та окремих педагогів зокрема. В останні роки все частіше порушується проблема зовнішнього представництва загальноосвітнього закладу. Отже, постає питання іміджу.

«Імідж» (англ. image) у буквальному значенні – образ [1, 245]. Кожен із нас, орієнтуючись на професійний досвід, розуміє, наскільки важливо сучасній школі створити своє обличчя, власний імідж. Аби стати привабливою, набути неповторного образу, школа повинна мати чіткі пріоритети, особливості в системі навчання та виховання.

Позитивний імідж сприяє підвищенню ефективності діяльності закладу, приваблює батьків та учнів, дає змогу бути конкурентоспроможним.

Виклад основного матеріалу. Імідж нашої школи – це яскравий вплив її індивідуальності, тобто неповторне обличчя її колективу в предметному та соціокультурному середовищі.

Наш НВК має багаторічну історію, і кожен із директорів зробив свій внесок у створення його авторитету. В нас працювали перші на Волині заслужені вчителі України: О. Г. Прохоренко, Л. О. Мартинюк, В. В. Фещак. Нині колектив НВК нараховує 68 осіб, із них заслужений вчитель України – 1, учителів-методистів – 7, старших вчителів – 17, нагороджених значком «Відмінник освіти України» – 16. Педагоги школи – постійні учасники професійних конкурсів

«Учитель року», «Класний керівник року» та виставок «Творчі сходинки педагогів Волині».

Плідна праця вчителів дає результати: понад 60 % випускників вступають до вищих навчальних закладів.

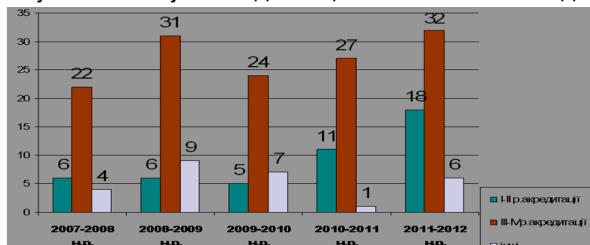


Рисунок 1. Показники вступу випускників Колківського НВК до навчальних закладів, чол.

Формуванню оригінального іміджу школи нового типу сприяє засвоєння чітких, конкретних правил, які перетворюються в традиції.



Рисунок 2. Від якості знань учнів – до позитивного іміджу закладу

* Презентації до статті – на CD цього номера.

Методичні публікації

Проблема іміджу навчального закладу – це проблема пошуку пізнавальних та емоційних, раціональних та художніх засобів формування позитивного образу навчального закладу, відображення в цьому образі внутрішніх, сутнісних смыслів змісту та завдань, особливостей його діяльності. Створення іміджу являє собою процес двосторонньої суб'єктно-об'єктної взаємодії, у якому активну роль відіграє як об'єкт, образ якого створюється, так і суб'єкт, який сприймає даний образ.

Формування іміджу передбачає, перш за все, визначення основної мети та принципів діяльності навчального закладу.

Основна мета нашої школи полягає в забезпеченні виховання й розвитку здібних, обдарованих і талановитих дітей відповідно до світових та національних критеріїв, створення умов для інтелектуального, духовного й професійного розвитку особистості.

Досягнення цієї мети забезпечується в реалізації таких основних принципів навчання:

1) національної спрямованості – побудови освіти з урахуванням історії та народних традицій;

2) гуманізму – утвердження людини як найвищої соціальної цінності;

3) демократизму – створення умов для активної участі педагогів та дітей у вирішенні актуальних проблем діяльності навчального закладу;

4) активізації пізнавальної діяльності учнів – інтенсивного оволодіння знаннями;

5) формування творчого потенціалу;

6) єдності навчання та виховання.

Школа, як будь-яка організація, проходить чотири стадії: формування; утвердження на певних позиціях і більш-менш стабільне існування; інноваційна діяльність за стабільно міцного становища на зайнятих позиціях; трансформація, що призводить до відмірання або до чергового інноваційного витка. Звісно, кожному етапові має відповідати власна іміджева політика – як зовнішня (взаємодія школи з громадськістю), так і внутрішня (створення інноваційного навчально-виховного середовища).

Внутрішній напрям – це створення специфічної атмосфери. Ми все робимо, щоб у колективі існувало позитивний мікроклімат. Усі питання життєдіяльності закладу виносили на колективне обговорення.

Вчителі нашої школи об'єднані навколо головної ідеї – дати міцні, ґрунтовні знання нашим учням. Важливим чинником взаємодії є чудова команда адміністрації, керівників методичних об'єднань округу, високий професіоналізм учителів, оптимальний добір кадрів (70 % педагогів – випускники нашої школи), які забезпечують єдність освітнього процесу: навчання, виховання, фізичний розвиток. Ми всі разом створюємо матеріально-технічну базу нашого НВК, поповнюючи технічними засобами та необхідним унаочненням кабінети. Колектив, учні, батьки все роблять для того, аби школа і зовні, і усередині мала естетичний вигляд. При створенні іміджу навчального закладу велика увага приділяється самій будівлі. Адже ми – центр культури селища. Психологічна атмосфера в школі повинна сприйматися учнем як цікаве доповнення і продовження життя в сім'ї та суспільстві, як своєрідна творча робота. З цією метою створюються не тільки навчальні кабінети, а й виробничі майстерні, приміщення для індивідуальних

занять та відпочинку, спортивна й актива зали, спортивні споруди тощо. Так, для учнів 1–4 класів маємо окремий комплекс, у якому, крім навчальних кабінетів, створено малий спортзал, клас хореографії, логопедичний кабінет, кімнати для занять гуртків, ігрові.

До зовнішніх показників іміджу, за допомогою яких здійснюється інформаційний та емоційний вплив на громадськість, належить атрибутика школи (гімн, герб, пропор, девізи як навчального закладу в цілому, так і окремих класів). Наша школа має: свій пропор; гімн, створений учителями – її ж випускниками; нагрудний знак ліцеїста; для всіх учнів уведено шкільну форму.

За багато років склалися традиції в нашій школі: «День знань» – посвята в першокласники і ліцеїсти, шкільний фестиваль мистецтв «Алло, ми шукаємо таланти», «Козацькі забави», «Осінній бал» ім. Ананія Яковича Ганника, «Міс чарівність», «Учень року», крос «Золота осінь» на кубок Віталія Петровича Волчковича, волейбольний турнір на кубок Петра Харитоновича Ліщука, туристичний зліт пам'яті Ніни Миколаївни Кушнір, вечір поезії Бориса Калуша, змагання з тенісу пам'яті Маркіяна Бурака. Названі особистості – нині покійні педагоги школи, які зробили великий внесок в освіту селища.

Основною формою створення творчого, розвивального середовища в НВК є діяльність гуртків та об'єднань. Серед них: духовий оркестр, який з року в рік займає призові місця на обласному фестивалі; шкільне лісництво, яке у 2006 році представляло Україну в Санкт-Петербурзі; зразкова художня студія «Палітра»; фольклорний колектив «Перевесло»; драматична студія «Лицедії»; танцювальний колектив «Калинонка»; вокальні ансамблі та хор.

Зовнішній імідж школи формують і дитячі колективи, які перемагають на різних змаганнях: наше туристи вперше в історії району вибороли кубок області; юні футболісти – чемпіони Маневицького району; команда юних інспекторів руху (ЮІР) неодноразово захищала честь Волині на всеукраїнських змаганнях; команда «Ad astra» – чемпіон району з інтелектуальних ігор.

Ще одним штрихом до образу школи-ліцею є діяльність молодіжного об'єднання «Пласт». На рахунку станиці «Колки» чимало хороших справ.

Шорічно у травні ми проводимо «Свято обдарованої молоді», де нагороджуємо всіх учнів, що мали досягнення протягом навчального року. Також відзначаємо вчителів та батьків. Тут же проводимо звіт директора школи, художньої самодіяльності, підводимо підсумки роботи. Все це зближує школу з батьками та громадськістю селища, що формує позитивний образ НВК.

Керівникові навчального закладу важливо наполегливо працювати і над особистим іміджем. Директор – лідер, генератор ідей, але основа його успішної діяльності полягає в опорі на колектив і вмінні працювати з людьми.

Імідж школи визначається іміджем педагогів. Учителі нашого НВК завжди впевнені, урівноважені, енергійні, духовно багаті. Цьому сприяє їхня інноваційна діяльність, дослідницький пошук – упровадження ігрової, групової, проектної технологій.

Зовнішній напрям роботи школи спрямований на використання можливостей засобів масової інформації, активну соціальну рекламу, співпрацю з батьківською громадою. Тому перед навчальним закладом постає завдання – висвітлення свого іміджу,

активна співпраця з громадськістю. Ми намагаємося підносити нашу роботу через газети, телебачення та випускаємо альманах «Мої Колки».

Намагаємося брати участь у різних проектах. У 2006 році ми увійшли в число ста кращих шкіл України, а в 2011 році школу визнано лауреатом загальнонаціональної громадської акції «Флагмани освіти і науки України».

Тримаємо тісні зв'язки з ВНЗ, Малою академією наук, Центром туризму, спорту та екскурсій, еколого-натуралистичним центром, Центром творчості дітей та юнацтва. Наш навчальний заклад бере активну участь у проведенні районних семінарів, конференцій, виставок. На базі школи проводять семінари Інституту післядипломної педагогічної освіти, Маневицького та обласного відділів освіти. Спортивні школи району й області проводять тут свята і змагання.

Сучасні навчальні заклади розуміють значення іміджу освіти й самі працюють над цим. Здебільшого їхній імідж складається з тих самих компонентів, що й реклама товару. Тут і привабливий індивідуальний підхід, і навчання декількох іноземних мов, і викладачі з-за кордону (в нас працює американець Бенджамін Хоуг), із вузів, можливість закордонного стажування (три вчителі німецької мови проходили стажування у Німеччині).

Одним із важливих напрямів розвитку нашого НВК є міжнародна співпраця з навчальними закладами Європи.

Протягом багатьох років міцніють дружні зв'язки з ліцеєм ім. Станіслава Сташица м. Згеж Республіки Польща у формі щорічних обмінів. Особливо корисними є обміни делегаціями вчителів, під час яких педагоги мають змогу ознайомитися з досвідом організації роботи, впровадження новітніх технологій у життєдіяльність навчальних закладів. Участь у спільних заняттях, тренінгах під час «Освітніх діалогів», які організовувала польська сторона, дала змогу зрозуміти, що є спільним, а що відмінним в освітніх системах двох країн. І кожен намагався перейняти те краще, що бачив у партнерів.

Щорічні зустрічі школярів обох держав під час реалізації культурно-освітніх молодіжних проектів («Мій край – мое коріння», «Наш регіон – то ми») допомагають молоді ознайомитись із культурою, традиціями, історією сусідів. Колківські пластуни брали участь в українсько-польському проекті «Пам'ять без кордонів». Наші учні впорядковували могили загиблих воїнів Української Народної Армії в польському місті Каліш, зустрічались із послом України у Варшаві. Щорічно з польськими харцерами напередодні Різдва вони беруть участь в акції «Вифлеємський вогонь миру».

Безпосередні контакти молоді у спільних таборуваннях, дискотеках, вогнищах, спортивних поєдинках збагачують досвідом міжкультурного спілкування. Трьом учням нашого НВК пощастило відвідати Китайську Народну Республіку.

Література

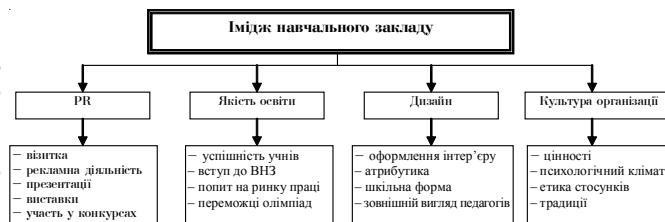
1. Імідж школи на порозі ХХІ століття : практично зорієнтований посібн. / за ред. І. Г. Єрмакова. – К. : [б. в.], 1998. – 382 с.
2. Карамушка Л. М. Створення іміджу навчального закладу як важливий напрямок менеджменту освіти / Л. М. Карамушка // Управління сучасними навчально-виховними закладами в системі освіти : матеріали міжрег. наук.-практ. конф. – Запоріжжя, 1996. – С. 11–15.
3. Семотюк О. П. Сучасний словник іншомовних слів. – 2-ге вид., доп. / О. П. Семотюк. – Х. : Веста ; Ранок, 2008. – 688 с.
4. Шпалінський В. В. Психологія управління : навч. посібн. для керівників навч. закл., практич. психологів, вчителів та вихователів / В. В. Шпалінський, К. А. Помазан. – Х. : Веста ; Ранок, 2002. – 128 с.

Дружні візити шкільних делегацій надають школярам, здійснюючи «дитячу дипломатію», можливість представляти наш народ, державу у світі, виховувати повагу до культурних надбань інших народів, роблять відносини між ними більш людяними і толерантними.

Набирає обертів і співпраця з гімназією німецького міста Бунде. У нашій школі з кількаденним візитом перебувала делегація її вчителів. Метою відвідин було знайомство з нашим навчальним закладом та обговорення планів співробітництва.

Наши вихованці вдосконалювали навички спілкування англійською в мовному таборі під час літніх канікул у м. Шацьк, брали участь у конкурсі «Creative writing», різноманітних конференціях.

Завдяки Корпусу миру вчителі англійської мови, класні керівники, вихователі, психологічна служба НВК були учасниками і презентаційного практичного заняття за американським проектом «Повага дією». Все це – численні штрихи до створення образу нашої школи.



Більшість навчальних закладів бачать імідж освіти у стабільному якісному навчальному процесі, який тримається на ентузіазмі викладачів. Нова школа – це школа культури життєвого самовизначення. Навчитися жити в сучасних умовах – значить виробити свою позицію у житті, свій світогляд, ставлення до себе, інших, поставити перед собою завдання, щоб відповідно до нього побудувати свій спосіб життя, обрати оптимальний режим інтелектуальних, емоційних, фізичних навантажень, спосіб реакції на незгоди й успіхи, гідний людини тип трудової діяльності й форми використання вільного часу.

Практична реалізація образу навчального закладу має здійснюватись його управлінською командою в тісному співробітництві з психологічною службою школи та науковими консультантами.

Висновки. Формування іміжу – цілеспрямований, науково виважений процес. Це проблема психолого-педагогічних, пізнавальних та емоційних, раціональних та художніх засобів створення позитивного образу навчального закладу, відображення в ньому внутрішніх, сутнісних смислів, змісту та завдань, особливостей діяльності. Все це дає змогу оцінювати ступінь розвитку школи та планувати її перспективи, забезпечувати відкритість і прозорість діяльності навчального закладу.

Імідж школи, керівника, учителя залежить від нашої активності, ініціативності, працелюбності, наполегливості. Лише тоді школа буде привабливою, матиме свій неповторний образ.